

Steve Toltz

Traducció de Marc Rubió

**UNA PART
DEL TOT**

La Campana

LLIBRES LA RESSENYA
Una part del tot, d'Steve Toltz:
"Tot i les seves prop de vuit-centes pàgines i a pesar de l'aire més o menys experimental que respira, es llegeix d'una tirada" / 1

**ENTREVISTA AMB
QUIM TORRA:**
"Les tres C del periodisme català dels anys 20: catalanisme, cosmopolitisme i compromís" / 3

Amb
bones
paraules

Per GABRIEL BIBILONI

«Les úniques llengües del món que diuen *corresponsal* són l'espanyol i dos satèl·lits seus, el català i el basc (*korresponsals*)» / 6

CINEMA
Shrek 4 3-D:

"Una cinta fàcil, avorridota i convencional. Conformista. Amb un argument doïut i d'improvvisada imaginació" / 7

L'ESPIRN

ZONNCULTURNL

La gràcia i el talent de Toltz, enormes, rauen en la capacitat de construir, a partir d'aquests materials tan negres -la paranoia i el rancor, la ràbia, odís i furors de tota espècie i pelatge-, una novel·la encisadora. Toltz sap que la fórmula de la millor comèdia és la que diu que, com pitjor van les coses, millor funcionen

Perquè, abans que cap altra cosa, *Una part del tot* és una odissea de misantropia, un monument al sarcasme, un manual d'instruccions sobre com fer malbé la vida, una bomba atòmica antisentimental, una borrarxera orgiàstica d'humor dissolvent i d'impietat entremaliada. La gràcia i el talent de Toltz, enormes, rauen en la capacitat de construir, a partir d'aquests materials tan negres -la paranoia i el rancor, la ràbia, odís i furors de tota espècie i pelatge-, una novel·la encisadora.

L'ENCÍS DE LA MISANTROPIA

Un espectacle de tremendisme còmic

Text: **Pere Antoni Pons**
dantesllobina@hotmail.com

Una part del tot, el debut novel·lístic de l'australià Steve Toltz (Sidney, 1972), té gairebé totes les característiques del que, des de fa unes quantes dècades, s'ha convingut anomenar narrativa postmoderna. Ofereix una visió desmitificadora i juganera de la realitat. Els narradors a través dels quals se'ns explica la història menteixen o bé són de credibilitat dubtosa i per tant molt poc fiables. L'estil és prolix i torrencial. L'estructura és oberta i fragmentària. El text es va construint a partir d'alguns recursos típicament metaliteraris: sobretot, narracions en forma de dietari o d'autobiografia que broten de la narració principal i que, més que no pas completar-la, la matisen amb mala llet o la neguen i fins i tot l'anul·len. També hi ha, per descomptat, un cert flirteig intertextual: cap al final de la novel·la, hi ha una brillant paròdia del Kurtz de Conrad i de Coppola. A més, l'obra no creix

al voltant o a la recerca d'un sentit concret i unívoc sinó que es va desplegant a còpia d'espasmes, o com un kamikaze que se suïcidàs a les palpentes, content i despreocupat.

Dit tot això, convé deixar clar tot d'una que, tot i les seves prop de vuit-centes pàgines i a pesar de l'aire més o menys experimental que respira (molt més menys que més), *Una part del tot* es llegeix gairebé d'una tirada, amb una alegria i un entusiasme que mai no són decebuts ni tampoc s'esgoten. Vull dir que, si bé és exacte qualificar-la de novel·la postmoderna, *Una part del tot* no té cap dels vicis que de vegades afecten les novel·les mereixedores d'aquesta etiqueta -la pedanteria tediosa, la intel·ligibilitat, la deshumanització de l'experiència humana que s'hi expressa i sí que té, en canvi, la frescor irreverent, el desbordament fantasiós i l'atrevida desimboltura dels vertaders pares de la narrativa postmoderna: posem un Henry Fielding o un Laurence Sterne, o un Cervantes.

Una part del tot conta l'accidentada història de Martin i Jasper Dean -pare i fill, australians-, els quals es detesten però no poden o no saben passar l'un sense l'altre. A la contracobertura de l'edició en català que ha publicat

***Una part del tot* és una odissea de misantropia, un monument al sarcasme, un manual d'instruccions sobre com fer malbé la vida, una bomba atòmica antisentimental, una borrarxera orgiàstica d'humor dissolvent i d'impietat entremaliada**

l'editorial La Campana -un volum de lletra llegible, gruixat però manejable, amb una traducció excel·lent de Marc Rubió-, s'hi reproduïx la frase d'un crític del *Los Angeles Times* que equipara els personatges i la relació paternofillial de la novel·la de Toltz amb els de Charles Dickens i John Irving. És una compa-

ració força exacta, però que s'hauria de matisar. Sí: Toltz és com Dickens, però després d'haver passat pel nihilisme brutal i simpàtic de Cioran. I sí: Toltz és com Irving, però després d'haver-se injectat una dosi forta d'adrenalina i després d'haver après què és la tendresa gràcies a les lliçons d'un assassí en sèrie.

Ja sé que encisadora no sembla en principi un adjectiu gaire escaient, però Steve Toltz sap que la fórmula de la millor comèdia és la que diu que, com pitjor van les coses, millor funcionen. Així és com aconsegueix, gràcies a una imaginació sense límits i a una prosa de ritme àgil i trepidant, que el lector segueixi -per Austràlia, per París i per Tailàndia- les desventures d'un pare delirantment antisistema que viu amargat per la glòria pòstuma del seu germà delinqüent i, també, les desventures d'un fill que viu amargat per l'amargor sense fons del pare. Els passatges més hilarants -i intel·ligents- del llibre són aquells en què un dels dos protagonistes s'embarca en una filípica (un sermó de bilis) contra el món i contra la vida. Aleshores es fa del tot evident que Toltz, a més de ser un mag de la imaginació i un virtuós de la prosa frenètica, és també un crack del que podríem anomenar tremendisme còmic.

Una part del tot

Steve Toltz / Traducció de Marc Rubió

La Campana, Barcelona, 2010
761 Pàgs / 28 €